T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

SAYI : KDD.SÖ.1.01/ 6072 ..../12/2003
KONU : Yazılı Soru Önergeleri

15 ARALIK 2003

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: 01.12.2003 tarih ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02-3636 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Kırklareli Milletvekili Yavuz ALTINORAK'a ait 7/1464-3636 ve 7/1465-3638, Antalya Milletvekili Osman ÖZCAN'a ait 7/1469-3643 ve Antalya Milletvekili Nail KAMACI'ya ait 7/1483-3669 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sami GÜÇLÜ
Bakan

EKLER:
EK- 1 Görüş 7/1464-3636 (1 adet- 3 sayfa)
EK- 2 Görüş 7/1465-3638 (1 adet- 1 sayfa)
EK- 3 Görüş 7/1469-3643 (1 adet- 1 sayfa)
EK- 4 Görüş 7/1483-3669 (1 adet- 2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Yavuz ALTINORAK
Kırklareli Milletvekili

Esas No : 7/1464-3636

59.Hükümet iktidara geldiği gün, özellikle çiftçilerin şimdiye kadar olmadığı kadar rahatlatılacağı ve ekonomik olarak sorunlarının çözüleceğini açıklanmış ve parti programında da yer almıştır.

Peki bugün üreticimiz ne hale gelmiştir?

Buğday üreticisi perişan, Şeker Pancarı Üreticisi perişan, Ayçiçeği üreticisi perişan, Çeltik üreticisi perişan haldedir.

Kaynak yok IMF ye söz verdik üreticimizi artık desteklemeyeceğiz deyip alım yapmadınız, düşük fiyat açıkladınız, ithalatla ilgili gerekli gümrük düzenlemelerini zamanında ve yeterli oranda yapmadınız bir başka deyişle çiftçimize sahip çıkmadınız.

SORU 1) TMO 2003 yılında buğday üreticisinden kaç ton ekmeklik buğday almıştır, bu alımlar geçen yıl ve daha önceki yıl kaç tondu ?

CEVAP 1) "2003/2004 Dönemi Hububat Ürünü Alımı ve Satımı Hakkında 2003/5648 sayılı" Bakanlar Kurulu Kararı 30 Mayıs 2003 tarih, 25123 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olup, Kararname ile verilen yetki çerçevesinde Bakanlığımızın ilgili kuruluşu olan Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO), 31.05.2003 tarihinde başlangıç alım fiyatları ile 31.12.2003 tarihine kadar olan satış fiyatlarını birlikte açıklamış olup hububat alım kampanyasını bu Karar kapsamında sürdürmektedir.

Bilindiği üzere, Hükümetin hububat destekleme alım fiyatlarını belirlemesi uygulamasından 2002-2003 alım kampanyasından itibaren vazgeçilmiş, bu yıldan itibaren TMO'ca ; ürün maliyeti, üretimin sürdürülebilirliği, ülkenin ekonomik durumu ve dünya piyasa şartlarının dikkate alındığı başlangıç alım fiyatı açıklanmaktadır. Bilahare başlangıç alım fiyatlarında serbest piyasa ve borsa fiyatları göz önünde tutularak artış yapılmaktadır. Açıklanan başlangıç alım fiyatları garanti fiyattır. Yani üretici bu fiyatın üzerinde bir fiyatla ürününü piyasada değerlendiremiyorsa belirlenen bu fiyattan TMO'ya satabilmektedir. Bu yıl da aynı uygulamaya devam edilmiştir.

2003/2004 dönemi hububat destekleme alım fiyatları, geçen yıla göre % 41,3 oranında artırılarak buğdayda baz olarak kabul edilen Anadolu Kırmızı Sert Buğday Grubunun başlangıç alım fiyatı 325.000 TL/Kg olarak belirlenmiştir. Alım fiyatları 01.07.2003 tarihinden itibaren Anadolu Kırmızı Sert buğdayda 350.000 TL/Kg uygulanmış ve 01.08.2003 tarihinden sonra ise aynı çeşit buğdayda 360.000 TL/Kg olarak uygulanmaktadır.

TMO 2003/2004 alım kampanyası döneminde 08.12.2003 tarihi itibariyle 177.157 ton ekmeklik buğday alımı yapmıştır. 2002 yılı ekmeklik buğday alımı 248.117 ton, 2001 yılı ekmeklik buğday alımı ise 1.157.020 ton'dur. Uygulanan politikalar sonucu bu yıl üretici ürününü TMO fiyatlarının üzerinde bir fiyatla pazarlama imkanına kavuşmuştur.

SORU 2) TMO Türk çiftçisinden kaynak yok diye yeterli alım yapmaz iken Eylül 2003 tarihinde Almanya ile 200 bin ton ekmeklik buğday alımı için bağlantı yapılıp bu ürün ülkemize getirildi mi?

7/1464

CEVAP 2) TMO'ya ürününü satmak üzere getiren tüm üreticilerin ürünü satın alınmakta olup, TMO'nun kaynak sorunu bulunmamaktadır.

TMO, ithalat ve ihracatlarını uluslararası ihaleler yolu ile yapmakta ve stokların durumuna göre ihaleler açmaktadır. Açılan bu ihaleler, çeşitli yayım organlarında ve yurt dışındaki Ticari Ataşeliklerimiz yoluyla duyurulmakta ve yine neticesi aynı şekilde ilan edilmektedir. İhalelerde oluşan fiyatlar Dünya piyasa fiyatlarına paralellik göstermektedir.

Bu sebeplerle de bu yıl Eylül ayında piyasa regülasyonunun sağlanabilmesi için uluslararası ithalat ihalesi yapılmış ve 200.000 ton yüksek proteinli ekmeklik buğday için sözleşmeler imzalanmıştır. Bu sözleşmeler çerçevesinde yüklemeleri devam eden gemiler ve yüklenen gemiler partiler halinde limanlarımıza gelmektedir. Yüksek proteinli (minimum 14) bu buğdayın ülkemiz limanlarına teslim fiyatı 272.000 TL/Kg olup, Ülkemizin kaliteli buğday ihtiyacını karşılamaktadır. İthalat bağlantısı yapılan ürünün tamamı henüz ülkemize gelmemiştir.

SORU 3) Türk çiftçisine kaynak yok alım yapamayız derken Alman buğday üreticisini 200 bin ton ekmeklik buğday alarak desteklemeyi mi düşünüyorsunuz?

CEVAP 3) TMO'nun görevi hububat fiyatlarının üreticiler yönünden, normalin altına düşmesini ve tüketici aleyhine anormal derecede yükselmesini önlemek, bu ürünlerin piyasasını düzenleyici tedbirleri almaktır. Dolayısıyla TMO, öncelikle Türk çiftçisini desteklemekte ve bu yolla üretimin sürdürülebilirliğine yardımcı olmaktadır.

Bu yıl ekmeklik buğdayda mevcut stokların iç tüketimi karşılayacak seviyede olmaması, bu stoklarla, TMO'nun Ana Statüsünün kendisine vermiş olduğu "piyasa regülasyonu" görevini de tam olarak yerine getiremeyeceği kanaatine varılmış olup, bu meyanda stokların takviye edilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, piyasaları regüle edebilmek ve ilerideki muhtemel fiyat dalgalanmalarının önüne geçebilmek amacıyla bir miktar kaliteli ekmeklik buğdayın ithal edilmesi önem arz etmiştir.

Bilindiği üzere, "Avrupa Topluluğu Menşeli Bazı Tarım Ürünleri İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulaması Hakkındaki 97/10467 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı" gereğince, ülkemiz Avrupa Birliği üyesi ülkelerden her yıl 200.000 ton Ekmeklik Buğdayı "Gümrük Vergisi ödemeksizin" ithal etme imkanına sahiptir. 09/01/1998 tarih, 23225 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı, bu ithalat için önceliği TMO'ya vermektedir.

Bu itibarla, TMO stoklarının yeterli seviyeye yükseltilerek piyasa regülasyonunun sağlanabilmesi ve önümüzdeki aylarda iç piyasada yaşanması muhtemel spekülasyonların önüne geçilebilmesi açısından, AB menşeli 200.000 ton ekmeklik buğday ithalatının, iç piyasanın talebi de dikkate alınarak yüksek kaliteli buğday ithal edilerek karşılanması uygun görülmüştür.

SORU 4) Devletin tüccar zihniyeti ile yönetilmesi ilkesinden hareketle bu ithal edilen ekmeklik buğdayı yüksek fiyatlardan ihtiyacı olan (paçal yapmak için) un fabrikalarına satıp büyük karlar sağlamayı mı düşünüyorsunuz?

CEVAP 4) TMO önceki yıllarda olduğu gibi 2003/2004 alım döneminde de alım fiyatlarını ve aylara göre fiyat artışlarını önceden bildirmiştir. Önceki yıllarda olduğu gibi uluslararası piyasalardan yüksek olan TMO alım fiyatlarına rağmen çiftçimiz buğdayının bir kısmını ya elinde tutma yoluna gitmiş yada tüccara satmıştır. Buna karşın TMO üreticiden gelen tüm ürünü uyguladığı barem sistemi çerçevesinde almıştır. Bir kısmını ise öteden beri var olan emanet alım sistemiyle depolamıştır.

7/1454

Söz konusu yüksek proteinli ve kaliteli ekmeklik buğdaylar, kaliteli buğday ihtiyacı olan un ve bisküvi sektöründe faaliyet gösteren fabrikalara satılmaktadır.

İthal buğdayların Aralık ayı satış fiyatı ise; yükleme ücreti ve KDV hariç olmak üzere 432.000.-TL/Kg olup, bu fiyat yerli menşeli ekmeklik buğdayların Aralık ayı satış fiyatları ile hemen hemen aynı seviyededir.